

Policy för förvaltning av medel avsatta för PENSIONSFÖRPLIKTELSER

September 2018
Reviderad september 2021
Reviderad september 2022

1 PENSIONSFRONDEN— ÖVERGRIPANDE MÅL OCH STRATEGI	3
1.1 Bakgrund	4
1.2 Övergripande förvaltningsmål	4
2 FÖRVALTNING AV PENSIONSMEDEL	4
2.1 Övergripande strategi och riskbegränsning	4
2.2 Utgångspunkter för placeringsregler	5
3 ÖVERGRIPANDE PLACERINGSREGLER	5
3.1 Tillåtna tillgångsslag	5
3.2 Övergripande placeringslimiter	6
3.3 Aktuella placeringslimiter	6
3.4 Räntebärande värdepapper	6
3.5 Aktier och aktierelaterade instrument	6
3.6 Valutasäkring	6
3.7 Belåning samt återinvestering av kuponger mm	6
3.8 Likviditet	7
3.9 Alternativa tillgångar	7
3.10 Rebalansering vid överträdelse av övergripande limit	7
3.11 Ansvarsfulla placeringar	7
4 FÖRVALTNING AV KAPITALET	8
4.1 Förvaltningsuppdraget	8
4.2 Uppföljning	8
4.2.1 Utvärdering mot index	8
4.2.2 Extern förvaltares behörighet	9
4.2.3 Urvalskriterier för externa förvaltare	9
4.2.4 Externa förvaltarens åtaganden	9
4.2.5 Avveckling av förvaltare och fonder	9
5 RAPPORTERING	9
5.1 Delårsrapport	9
6 FÖRDELNING AV ANSVAR OCH BEFOGENHETER	10
6.1 Kommunfullmäktiges ansvar	10
6.2 Kommunstyrelsens ansvar	10
6.3 Ekonomienhetens ansvar	10
7 DEFINITIONER AV VANLIGT FÖREKOMMANDE TERMER	10

1 PENSIONSFRONDEN– ÖVERGRIPANDE MÅL OCH STRATEGI

1.1 BAKGRUND

Kommunen har ett stort pensionsåtagande för nuvarande och tidigare anställda. Kostnad- och likviditetsbelastning för detta åtagande kommer att öka framöver och belasta kommunen under en mycket lång tid framöver. För att minska denna belastning har kommunen avsatt medel för att möta pensionsåtagandet.

Avsatta medel har en långsiktig karaktär och ska i förvaltningen beakta kommunens behov av medel för pensionsutbetalningar för redan ingångna och kommande pensionsåtaganden.

1.2 ÖVERGRIPANDE FÖRVALTNINGSMÅL

Det huvudsakliga målet med kapitalförvaltningen är att minska belastningen på kommunens ekonomi från pensionsåtagande, både vad gäller likviditetsbehov och pensionskostnader.

Likviditetsbelastningen avseende pensionsåtagandet förväntas öka framöver och på 2040-talet accelererar denna utveckling. För att möta detta ska de förvaltade pensionsmedlen ökas med hjälp av avsättningar och avkastning så att kommunen når en konsolidering om 120% år 2043

Efter att detta mål har nåtts kommer avkastningen från portföljen i kombination med en minskande pensionsskuld att skapa ett överskott av kapital relativt storleken på pensionsskulden. Detta överskott kan användas till uttag för att täcka likviditetsbehov hänförliga till pensionsåtagandet.

Pensionskostnaderna förväntas framöver öka mer relativt kommunens skatteintäkter. Denna utveckling väntas fortgå till mitten på 2040-talet för att därefter avta. I takt med att kapitalet ökar kommer även avkastningen från kapitalförvaltningen att öka. Detta minskar den resultatmässiga belastningen på kommunens ekonomi hänförlig till de ökande pensionskostnaderna.

Mot bakgrund av ovanstående är en rimlig målsättning att kapitalförvaltningen ska ge en långsiktig avkastning på 4 procent per år i reala termer, d v s justerat för inflation.

2 FÖRVALTNING AV PENSIONSMEDEL

I dessa föreskrifter redogörs för de övergripande riktlinjerna som skall gälla vid förvaltningen av pensionsmedel. Föreskrifterna utgör ett regelverk för kapitalförvaltningen.

2.1 ÖVERGRIPANDE STRATEGI OCH RISKBEGRÄNSNING

För att nå det långsiktiga avkastningsmålet krävs i normalläget en relativt hög andel riskfyllda tillgångar. I syfte att minska förlusterna vid kraftiga börsfall ska andelen riskfyllda tillgångar i portföljen (primärt aktier) styras dynamiskt.

Andelen riskfyllda tillgångar ska löpande justeras så att portföljen som mest kan tappa 20% i värde i förhållande till det högsta värdet de senaste 24 månaderna (beräknat som värdet den sista dagen varje månad).

Detta innebär att risken i portföljen i första hand styrs på övergripande nivå. För att kunna agera på detta sätt krävs breda intervall för hur mycket kapital som får placeras i respektive tillgångsslag. Framför allt behöver andelen aktier kunna minskas kraftigt för att skydda portföljens värde att från att falla mer än 20%.

Vid sidan av riskmålet är utgångspunkten för allokeringen mellan tillgångsslagen att i normalläget ha en så hög andel aktier som möjligt för att maximera den förväntade avkastningen.

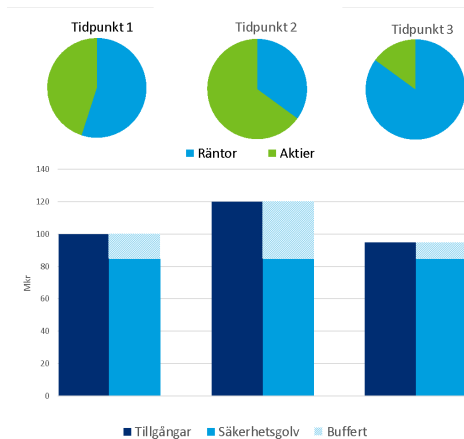
För att minska ränte- och inflationsrisken i förhållande till pensionsåtagandet kan delar av kapitalet placeras i realränteobligationer.

2.2 UTGÅNGSPUNKTER FÖR PLACERINGSREGLER

Förvaltningen av pensionsfonden ska baseras på en strategi där en riskbuffert används och därför är placeringsreglerna indelade i två huvuddelar – övergripande placeringsregler och aktuella limiter. De övergripande placeringsreglerna anger den yttre ramen för hur kapitalet kan placeras, d v s den absoluta övre respektive undre gränsen för andelen ränteplaceringar, aktier m.m. De övergripande placeringsreglerna fastställer vidare vilka tillgångsslag och finansiella instrument som det är tillåtet att investera i. För varje tillgångsslag fastställs sedan limiter för minimal och maximal andel av pensionsfonden.

De aktuella placeringslimiterna ska fastställas med beaktande av aktuella marknadsvärdet för pensionsfonden, riskbufferten samt marknadens risknivå. Här anges hur stor andel som får investeras i olika tillgångsslag vid var gällande tidpunkt.

Figur 3 Exempel på förändring av aktuella placeringslimiter inom det övergripande ramverket allteftersom marknadsvärdet på portföljen förändras över tiden i relation till säkerhetsgolvet. Den kontinuerliga förändringen av de aktuella limiterna syftar till att tillse att säkerhetsgolvet aldrig riskeras.

3 ÖVERGRIPANDE PLACERINGSREGLER

3.1 TILLÅTNA TILLGÅNGSSLAG

Pensionsfondens medel får placeras i följande tillgångsslag. En detaljerad beskrivning över tillåtna tillgångsslag återfinns längre fram i policyn:

- Räntebärande värdepapper
- Svenska och utländska aktiefonder
- Likvida medel i svenska kronor
- Alternativa tillgångar

3.2 ÖVERGRIPANDE PLACERINGSLIMITER

Procenttalen i följande tabell anger lägsta och högsta andel som respektive tillgångsslag vid varje tidpunkt ska få utgöra av pensionsfondens totala marknadsvärde.

Tabell 12 Övergripande limiter för tillgångsslagen

Tillgångsslag	Min	Normal	Max
1. Likvida medel	0 %	0%	10 %
2. Räntebärande värdepapper	20 %	30%	100 %
4. Aktier	0 %	70%	80 %
5. Andel svenska aktier	0 %	30%	40 %
6. Andel utländska aktier	60 %	70%	100 %
7. Alternativa tillgångar	0 %	0%	10 %

3.3 AKTUELLA PLACERINGSLIMITER

Fördelningen mellan tillgångsslag kommer att variera över tiden i enlighet med resonemanget i punkt 2.2. I vissa lägen måste andelen aktier vara låg för att inte riskmålet ska äventyras. Om det exempelvis finns risk för att portföljen kommer att falla under det på förhand definierade säkerhetsgolvet om 80% av högsta värdet de senaste 24 månaderna, ska en förändring ske av de aktuella placeringslimiterna och pensionsfondens sammansättning av olika tillgångsslag.

De aktuella placeringslimiterna måste alltid ligga inom ramen för de övergripande placeringslimiterna. Detta trots att det i vissa situationer kan vara möjligt att, utan att riskera förvaltningsmålet, acceptera en vidare gräns än vad som tillåts i de övergripande limiterna.

3.4 RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

Pensionsfondens medel, vad det gäller räntebärande papper, får placeras i:

- Värdepappersfonder registrerade hos Finansinspektionen eller motsvarande organ inom EU bestående av räntebärande papper med god kreditvärdighet och riskspridning. Fondens värde ska kunna gå att följa kontinuerligt samt realiseras med kort varsel och den genomsnittliga kreditvärdigheten ska vara tillfredsställande.

3.5 AKTIER OCH AKTIERELATERADE INSTRUMENT

Pensionsfondens aktieplaceringar ska ske via fonder. Placering direkt i enskilda aktier är inte tillåtet.

3.6 VALUTASÄKRING

Räntebärande placeringar i utländsk valuta ska valutasäkras till svenska kronor.

3.7 BELÄNING SAMT ÅTERINVESTERING AV KUPONGER MM

Tillgångarna i pensionsfonden får inte belånas. Räntor och utdelningar eller motsvarande avkastning på fondens tillgångar ska återinvesteras. Detta gäller dock inte i den mån de ska möta pensionsutbetalningar.

3.8 LIKVIDITET

Likviditetsrisken ska begränsas genom att kommunen främst ska placera i tillgångar noterade på publika marknadsplatser. Undantag från detta medges i de fall kommunen kan tjäna på att bära en likviditetsrisk på grund av pensionsfondens långa horisont, dock med hänsyn tagen till övriga riktlinjer i denna policy.

3.9 ALTERNATIVA TILLGÅNGAR

Genom att investera i tillgångar som uppvisar låg korrelation med den befintliga portföljen kan den totala portföljrisken reduceras och avkastningen höjas. Exempel på sådana tillgångar kan vara valutor, råvaror, realtillgångar (ex skog, mark, produktionsanläggningar) och hedgefonder. Investeringar klassas som alternativa efter exponering snarare än den juridiska form som investeringen görs i. Mot bakgrund av detta är investeringar i de nämnda tillgångarna tillåtna. Syftet med en investering i dessa tillgångar får dock endast vara att minska den totala portföljrisken. Om korrelationen mellan tillgången och den övriga portföljen skulle förändras på ett sådant sätt att tillgången ökar pensionsfondens totala risk ska tillgången säljas så snart det är praktiskt genomförbart. Dessa investeringar bör vidare ske i former med en daglig värdering samt betryggande likviditet.

3.10 REBALANSERING VID ÖVERTRÄDELSE AV ÖVERGRIPANDE LIMIT

Vid beräkning av pensionsfondens värde och övergripande limit ska dess tillgångar värderas med ledning av gällande marknadsvärde. Om en övergripande limit överskrids ska tillgångar avyttras i motsvarande mån så snart det lämpligen kan ske, varvid skälig hänsyn ska tas till den risk som överskridandet innebär för pensionsfonden som helhet. Motsvarande gäller om övergripande limit underskrids, varvid tillgångar anskaffas så snart det lämpligen kan ske.

3.11 ANSVARSFULLA PLACERINGAR

Kommunen ska vid val av placeringar ta hänsyn till och främja god etik, ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet.

Placeringar medges inte direkt i företag som har produktionen eller försäljningen av krigsmateriel, pornografi eller tobaks- och alkoholvaror som en väsentlig del av verksamheten. Vidare medges inte placeringar direkt i företag som till en väsentlig del av verksamheten utviner fossila bränslen. Placeringar ska även undvikas i företag som på annat sätt är inblandade i framställningen av fossila bränslen genom t.ex. produktion och prospektering.

Kommunens ställning medför ett ansvar att verka för god etik, vilket definieras som avståndstagande från kriminalitet, respekt för seriösa affärsmetoder samt demokratiska principer. Kommunen har som krav att de företag och organisationer i vilka kapital investeras följer de internationella normer för mänskliga rättigheter, arbete och miljö, vilka finns formulerade i FN-konventioner och traktater som humanitär rätt, folkrätt och miljölagstiftning.

För att vidga hållbarhetsperspektivet i förvaltningen ska kommunen även använda sig av så kallad positiv screening som innebär att placeraren aktivt väljer in innehav istället för att välja bort. Kommunen ska sträva efter att göra placeringar i bolag som bidrar till att lösa klimatutmaningarna eller som främjar omställningen till ett hållbart samhälle. Dessa investeringar kan göras inom ramen för riktlinjerna ovan men i de fall det rör sig om investeringar i påverkansfonder tillåts placeringarna avvika från dessa. Detta förutsätter dock att fonden är en uttalad påverkansfond som placerar i

lösnings- eller omställningsbolag efter en tydlig investeringsprocess med regelbunden uppföljning. Max 10% av totalportföljen tillåts placeras i denna fondtyp.

Vid oklarheter är det Ekonomienhetens ansvar att efter utredning tydliggöra ett ställningstagande.

4 FÖRVALTNING AV KAPITALET

4.1 FÖRVALTNINGSUPPDRAGET

Kapitalet kan förvaltas internt eller externt och som specialist- eller blandmandat. I nedanstående tabell framgår vilka uppgifter kommunen kan sköta själv samt vilka uppgifter som ska hanteras av externa förvaltare och rådgivare.

Tabell 3 Uppdelning av förvaltning på tillgångsslag

Uppgift	Intern förvaltning	Extern förvaltare
Räntebärande placeringar – kort ränta	0% - 100 %	100 - 0 %
Räntebärande placeringar – nominella obligationer	0% - 100 %	100 - 0 %
Räntebärande placeringar – realobligationer	0% - 100 %	100 – 0 %
Aktier Sverige	Endast indexrelaterad förvaltning*	Indexrelaterad och aktiv förvaltning
Aktier Världen	Endast indexrelaterad förvaltning*	Indexrelaterad och aktiv förvaltning
Riskbevakning och uppdatering av aktuella limiter	0%	100 %

* Indexförvaltning innebär passiv förvaltning som har som huvudsyfte att följa ett underliggande marknadsindex. Bland instrumenten återfinns aktieindexfonder, aktieindexobligationer, konvertibler mm.

4.2 UPPFÖLJNING

Det övergripande syftet med uppföljningen är att kontrollera pensionsfondens värdeutveckling mot pensionsskulden. Detta sker genom att kommunens pensionsåtagande ska värderas löpande och jämföras med aktuella uppgifter för pensionsfondens marknadsvärde inklusive avkastning. Aktuella data om pensionsåtagandet ska inhämtas från kommunens skuldadministratör vid behov, dock med beaktande av de eventuella kostnader detta kan innebära.

4.2.1 UTVÄRDERING MOT INDEX

Utifrån portföljens långsiktiga karaktär ska avkastningen i första hand jämföras med det långsiktiga avkastningsmålet som är 4% realt sett över en rullande 5-årsperiod. Över börs- och konjunkturcykeln kan portföljen även utvärderas mot normalallokeringens sammansättning av nedanstående index. Utöver utvärderingen av totalportföljens avkastning ska respektive placeringars värdeutveckling utvärderas mot ett relevant jämförelseindex minst årligen.

Tabell 4 Jämförelseindex vid förvaltningsutvärdering

Tillgångsslag	Index
Räntebärande tillgångar	OMRX Bond eller motsvarande
Svenska aktier	SIX Portfolio Return eller motsvarande
Utländska aktier	MSCI AC World Net TR (SEK) eller motsvarande
Alternativa tillgångar	OMRX T-Bill +2%

Om något av ovan nämnda index upphör att vara relevant för jämförelse av förvaltningen eller upphör att noteras ska annat index utses. Utbyte av index tillsammans med motivering ska meddelas till kommunstyrelsen i den rapport som följer närmast i tiden.

4.2.2 EXTERN FÖRVALTARES BEHÖRIGHET

Förvaltaren ska:

- antingen vara ett värdepappersinstitut som har finansinspektionens tillstånd för förvaltning av någon annans finansiella instrument, 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, eller utländsk institution som har tillstånd liknande det som anges ovan och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ.

Vid beslut av att anlita extern förvaltare/rådgivare av hela eller delar av pensionsfondens tillgångar ska sådant uppdrag grundas på skriftligt avtal.

4.2.3 URVALSKRITERIER FÖR EXTERNA FÖRVALTARE

Vid val av förvaltare kommer en samlad bedömning av olika kriterier att ligga till grund för beslut. Historiska resultat, organisation, arbetssätt och pris är exempel på kriterier som kommer att beaktas.

4.2.4 EXTERNA FÖRVALTARENS ÅTAGANDEN

Förvaltaren ska åta sig att följa denna policy.

4.2.5 AVVECKLING AV FÖRVALTARE OCH FONDER

En övergripande samlad bedömning görs om huruvida förvaltare eller fond ska avvecklas. I en sådan bedömning beaktas historisk prestation samtidigt som framtida prestation och övriga relevanta faktorer uppskattas.

5 RAPPORTERING

5.1 DELÅRSRAPPORT

Till kommunstyrelsen skall en skriftlig redogörelse lämnas avseende pensionsfondens förvaltning fyra gånger per år (i samband med beslut om budget, delårsuppföljningar samt bokslut).

Redogörelsen ska minst innehålla följande:

- Pensionsfondens totala avkastning under månaden och under året
- Aktuell risksituation i pensionsfonden.

- Procentuell fördelning på olika tillgångsslag.
- Avkastning mot jämförelseindex.
- Förväntad tillgångsutveckling t.o.m. årsskiftet
- Avkastning vs. avkastningsmål (4% realt) – 5 års historik
- Insättningar och uttag

I samband med bokslut ska kommunens externa förvaltare och deras prestation utvärderas.

6 FÖRDELNING AV ANSVAR OCH BEFOGENHETER

6.1 KOMMUNFULLMÄKTIGES ANSVAR

- fastställa placeringspolicyn
- fatta beslut om revidering av policyn
- kontrollera att förvaltningen sker i överensstämmelse med Kommunallagen 11 kap 2-4§.

6.2 KOMMUNSTYRELSENS ANSVAR

- tillse att förvaltningen sker enligt reglerna i denna placeringspolicy
- besluta om och i vilka delar av portföljen som skall förvaltas internt resp. externt
- besluta om anlitande och avveckling av extern förvaltare
- fortlöpande följa utvecklingen av pensionsmedelsförvaltningen
- bedöma behovet av att uppdatera policy och placeringsregler

6.3 EKONOMIENHETENS ANSVAR

- initiera och svara för att förslag till uppdatering av placeringspolicyn utarbetas
- genomföra upphandling och utvärdering av extern risk- och allokationsansvarig och extern kapitalförvaltare samt föreslå val, eller i förekommande fall, avveckling av densamma.
- genomföra transaktioner enligt placeringspolicyn och bevaka limiter i extern förvaltares månadsrapporter och godkänna extern förvaltares förslag om rebalansering
- kontrollera att finansiella avtal och transaktioner sker inom ramen för denna placeringspolicy
- vara företrädare gentemot externa motparter
- fortlöpande rapportera om portföljens exponering i relation till fastställda limiterna i denna placeringspolicy till kommunstyrelsen följa kommunens regler för attest och intern kontroll.

7 DEFINITIONER AV VANLIGT FÖREKOMMANDE TERMER

Aktieportfölj	En förmögenhet som är placerad i aktier.
Aktuell placeringslimit	Den limit som fastställs med syftet att säkerställa att tillåten tillgångsallokering aldrig riskerar uppsatta förvaltningsmål.
Allokering	Fördelning av tillgångsslag i portföljen
Ansvarsförbindelse	Del av pensionsskuld som redovisas inom linjen, dvs inte i balansräkningen
Avsättning	Del av pensionsskuld som redovisas i balansräkningen
Benchmark	Jämförelseindex
Derivatinstrument	Riskhanteringsinstrument som kan härledas till ett underliggande värdepapper, t ex köp- och sälloptioner i aktier, ränteterminer m fl.
Diskontera	Nuvärdesberäkna exempelvis framtida pensionsåtaganden.
Diskonteringsränta	Den ränta som används för att nuvärdesberäkna exempelvis framtida åtaganden
Diversifiering	Fördelning av en portföljs placeringar inom och mellan olika tillgångs-slag/marknader i syfte att minska risken och/eller höja avkastningen i en portfölj.
Duration	Kan beskrivas som den räntebärande portföljens vägda genomsnittliga återstående löptid. Durationen bestäms av obligationernas och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek samt räntenivån. Ju högre värde desto mer känslig är portföljen för förändringar i marknadsräntan. Durationen för en s.k. nollkupongsobligation är lika med dess löptid och för en kupongobligation lägre än dess löptid.
Emittent	Utgivare och garant av finansiella instrument.
Exponering	Det värde, uttryckt i kronor eller i procent av den totala portföljen, som förändras pga förändringar i kursen/räntan på ett värdepapper.
Index	Mått på en marknads eller delmarknads värde och utveckling.
Kassaflöde	Ström av kapital, som exempelvis pensionsutbetalningar
Kreditrisk	Risk för att utställaren av ett finansiellt instrument, tex obligation, inte kan infria löftet om återbetalning av lånet.
Konsolideringsgrad	Andel av pensionsskulden som täcks av förvaltade pensionsmedel
Likvida medel	Medel på bankräkning o dyl som kan omsättas med kort varsel.
Likviditet	Mått på omfattningen av handeln, eller omsättningen, i ett instrument eller på en marknad. Även benämning för kassamedel.
Limit	Riskenivå som begränsar innehav av finansiella instrument.
Löptid	Den tid som återstår till ett värdepapper förfaller till betalning.
Marknadsränta	Marknadspriset på kapital som sätts av marknads aktörer
Marknadsvärde	Värdet av en tillgång (eller en hel portfölj) till kapitalmarknadens rådande prisnivå.
Marknadsvärderad skuld	Pensionsåtagande värderat med marknadsränta istället för med fastställd bokföringsränta.
Matchning	Exempelvis att kassaflöden från ett räntebärande papper infaller vid samma tidpunkt och med samma storlek som en pensionsutbetalning
MSCI AC World index	Morgan Stanleys världsindex (All Countries) för globala aktier
Obligation	Skuldebrev med löptid (ursprungligen) över ett år.

OMRX Bond index	OMX-gruppens värdeviktade index bestående av nominella benchmarkobligationer emitterade av staten samt bostadsinstitutet
OMRX Real index	OMX-gruppens värdeviktade index bestående av samtliga statliga realränteobligationer
Option	Finansiellt instrument som ger innehavaren rätten, men inte skyldigheten, att köpa (köpoption) eller att sälja (säljoption) en viss egendom till ett förutbestämt pris inom en viss tidsperiod. Optionen ger utfärdaren motsvarande skyldighet att sälja eller att köpa egendomen ifråga.
Placeringshorisont	Den tidsperiod under vilken de förvaltade medlen ska vara investerade.
Rating	Av kreditvärderingsinstitut gjord bedömning av sannolikheten för att en skuld kommer att regleras på överenskommen tidpunkt.
Realobligation	Obligation som ger en inflationsskyddad avkastning då den räknas upp med inflationen i form av konsumentprisindex (KPI). Det innebär att framtida kassaflöden behåller sin reala köpkraft. Även kallat realränteobligation.
Realränta	Nominell ränta minus inflation, vilket ger en ränta med hänsyn tagen till inflationen.
Rebalansering	I det fall portföljens tillgångar utvecklas på ett sådant sätt så att de övergripande limiterna överträds krävs en rebalansering för att åter vara inom stipulerade limiter. Innebär alltså att portföljen viktas om för att återigen vara i balans med limiterna.
Riskkontroll	Bevakning och uppdatering av aktuell placeringslimit.
Risikfri ränta	Den ränta, till vilken kommunen kan sätta av medel, som inte innebär någon risk.
Ränteportfölj	En förmögenhet som är placerad i räntebärande värdepapper.
SIX PRX-index	SIX PRX är ett aktieindex som ska spegla marknadsutvecklingen av bolag på Stockholmsbörsen. Indexet tar även hänsyn till utdelningar.
Specialistuppdrag	En kapitalförvaltare som endast förvaltar ett tillgångsslag. Till skillnad mot blanduppdrag där varje förvaltare förvaltar två eller flera tillgångsslag.
Strukturerad produkt	Derivat kombinerade med räntebärande värdepapper i ett och samma strukturerade värdepapper.
Säkerhetsgolv	Den på förhand definierade lägsta nivå som portföljens tillgångar får falla till i relation till målet.
Tillgångsslag	Räntebärande värdepapper och aktier är två exempel på tillgångsslag.
Valutarisk	Risken att utländska tillgångar faller i värde mätt i egen valuta pga att den egna valutan stiger / utländska valuta faller.